

פְּלִיכְטֶרְפִּילּוּנְג

הילטון. היו שם כמה מאות אנשים. בניצוחו של סיגר הפך הערב לפרץ של רגשות. היה בו להט דתי — רת מסוג אחר, רת של אחוות-אדם, אמונה בניצחון האהבה, כמיהה לשלום ולצדק. זה היה מין שיכרון, שהלך וגבר, בסוף הערב עמרנו כולנו, כל מאות הנוכחים, שלוכי-זרוע ומחוקקים, ושרנהתפללנו עם פיט סיגר אנו נתגבר!

מרוע נזכרתי בזה אחרי כליכך הרבה שנים? קיבלתי השבוע מיכתב. בצד האחורי של המעטפה היו מצויירות ביד, בשני צבעים, שתי ידיים שלוכות, והשולח ויהיה את עצמו כ"סיגר".

זה נראה לי כמיכתבו של תימהוני. פתחתי את המעטפה בוילזול, והופתעתי לראות בה מיכתב שאמר: "אורי אבנרי היקר, רק כמה שורות של תורה על כך שאתה ממשיך להושיט יד ולפעול. אני מקווה שכאשר תדיה בפעם הבאה בארצות-הברית נוכל — מישפחתי ואני — לשמוע אותך." חתום: פיט סיגר, באנגליה וביפאנית (ואולי בסנינית?) וציור דמוי-תוף.

היתה זה אמת תגובתו של סיגר על מאמר שכתבתי במשותף עם חנא סיניורה, ובו הצענו ביחד הצעות חדשות לשלום. הוא פורסם בשבועון נייטן, ושם ראה אותו פיט סיגר. קראתי את המיכתב, שמתי תקליט של פיט סיגר והקשבתי שוב לקולו השר, בלהט מרבק, את אנו נתגבר.

תופעת טבע

באותו ערב עם פיט סיגר, לפני 19 שנה, היה גם יבי, כמובן. גם הוא נמנה עם האנשים שאינם מתעייפים. כאז כן עתה, הוא כותב שירים, אוסף אותם בקבצים קטנים, מרפס אותם על חשבונו ואחר-כך הולך למכור אותם.

הוא בוחר לו בכל יום בניין גדול של מישרדים וחורש אותו בשיטתיות: מהקומה העליונה עד התחתונה, חדר אחר חדר. רק פאשיסטים קשוחים מאוד יכולים להימנע מלקנות מידיו ספרון. עכשיו הופיע עוד אחד בסיררה: יבי הסורר.

אני מנוע מלכתוב על השירים שבו, כי אחד מהם מוקדש לי. אומר רק שהוא מסוגל להגיד בחצי תריסר מילים את אשר חשים רבים וטובים.

למשל: "הימים אפורים וקודרים המה, כפני ההולכים למות בארץ שאינה ארצם".

או: "מרד / לראות אותך / בשעות השונות של היום / ולחוש את הלמות נפשך / לשתות כוסית / ולשהות בשערי צדק / לבקר ברחוב הנביאים / ולהגן על ערכים שנעקרו".

או: "נמאס, נמאס / ללי ג'ונסון הורידו את הגבס. / מחר יירד גשם / הקרקע השדודה יבשה מצדק. / תיתכן מילחמה נגד סוריה. / מה שלא יהיה, אלימלך, / שמור על הכירה המשובחת שלך".

יבי הוא תופעת-טבע. הכל יודעים זאת. משום-כך תרמו לו דן קרן ודויד טרסקובר, אורי ליפשיץ וחיים טופול, אביגדור סטמצקי ועמוס קינן, יגאל תומרקין ומנשה קדישמן ועוד ועוד את יצירותיהם, המאירים את הסיפרון הזה.

סופה של פרולייין

"פרולייין" היא אשה בלתי-נשואה, להכריל מ"פראו", אשה. זוהי אחת המילים הגרמניות שחררו לשפות רבות אחרות. כשרוצים לרבר על עלמה גרמניה — רצוי שתהיה יפה, בלונדית, בעלת עיניים כחולות, גוף תמיר חטוב ורגליים ארוכות — משתמשים במילה זו גם בשפות אחרות. היא הוכנסה לשימוש כללי באנגליה אחרי מילחמת-העולם השנייה, כאשר חיילי הכיבוש האמריקאים חזרו במרץ אחרי בנות-המקום. אומנם, היתה פקודה שאסרה על "התיידדות", אך מה היה כוחן של פקודות כאשר הצעירים הגרמניים שנתרו בחיים היו כלואים במחנות-שבויים, בגרמניה שרר המחסור בכל, ובחצי תריסר סיגרינות היה ניתן לרכוש את חסדיה של כמעט כל "פרולייין"? עכשיו, כך אמרו לי בווינה, הקיץ על הפרולייין. על המילה, זאת אומרת.

פרולייין, כך אמרו לי, הוא תואר מעליב. כי מה פירוש המילה? פרולייין (ובעצם: פראולייין) היא "אשה קטנה". האם אשה בת 30, שאינה נשואה, היא אשה קטנה? ובכלל, מדוע אין מכרילים בין גבר נשוי לבין גבר בלתי-נשוי, והוא תמיד "הר" אך עושים הבדלה זו לגבי האשה? האם בלתי-נשואה היא בלתי-מושלמת? מה גם שמבחינה ריקודית המילה "פרולייין" אינה ממין נקבה וגם לא ממין זכר, אלא ממין ניטראלי!

בארצות-הברית אין משתמשים עוד במילה "גל", מפני שיש בה נימה של זילזול. על אחת כמה וכמה פרולייין. זהו מעכשיו, מי שנתקל בעלמה גרמניה — רצוי שתהיה יפה, בלונדית, בעלת עיניים כחולות, גוף תמיר וחטוב ורגליים ארוכות — יואיל לפנות אליה בתואר "פראו". גם אם היא בת 18 ורווקה למהדרין.

צ'רצ'יל, שזוהי שיטת-מימשל רעה, אבל אנחנו יודעים, כמוהו, כי כל שאר השיטות גרועות יותר.

הרמוקריטיה אינה אומרת שהרוב תמיד צודק. היא רק אומרת שהרוב צריך לשלוט. תוך מתן אפשרות מלאה לכל מיעוט לשכנע את הרוב ולהיות לרוב.

פירוש הרוב שגם ברמוקריטיה יש פקיד מכריע למיעוטים. הם המעלים רעיונות חדשים, שהם תמיד בלתי-פופולאריים בראשיתם. הם המשמיעים לא-פעם את קול המצפון וקול התבונה (ולעיתים גם את קול חוסר-המצפון וחוסר-התבונה). הרמוקראט האמיתי מאמין כי הרוב, גם כשהוא טועה, ישתכנע בסופו של דבר ויקבל את דעתו של המיעוט הצודק. זה קורה לעיתים קרובות. אין שום קדושה ברוב הדומם". הוא דומם מפני שלא איכפת לו, או מפני שאין לו המידע הנכון, או מפני שהוא סומך על אחרים, או מפני שהוא עסוק באותו רגע בצפייה במישחקי-כדורגל.

הרוב הדומם תמך בגולדה מאיר, כאשר סירבה להצעת-השלום

אורי אבנרי

יונה אישי

של אנורו אל-סאראת והובילה את עם ישראל, בתופים ובחצוצ'רות, אל השואה של יומה-הפורים.

אלפיים צעירים ישראלים שילמו על כך בחייהם. הוריהם של רבים מהם השתייכו לרוב הדומם.

הרוב הדומם קיבל בהתלהבות את ההחלטה לפלוש ללבנון. כעבור כמה חודשים שינה את טעמו, וקיבל את דעתם של מתי-מיספר, שהתנגדו למילחמה מראשיתה.

נניח שהרוב הדומם אינו רוצה לדעת איך נרצחו שני שבויים ליד דיר-אל-בלח. אז מה? נניח ש-90% מהציבור באמת אינם מבינים, ברגע זה, שפרשה זו היא כנפשונו, שכרוכות בה שאלות-יסוד של קיומנו הלאומי, של ביטחוננו, של טיב מדינתנו. מחר, כאשר יתגלו כל העובדות, הם יבינו.

דווקא משום כך דרושה חקירה!

אישי מרגש

פיט סיגר הוא אדם מרגש. זוהי אמירה מוזרה, אך נכונה. אני מתרגש כשאני שומע בתקליטים את שירי-המחאה שלו. את שיריו למען המדוכאים והמושפלים בכל מקום.

פגשתי אותו רק פעם אחת בחיי, בנסיבות מרגשות מאוד. זה היה כמה ימים לפני מילחמת ששת-הימים. באותה שעה כבר נואשנו מן הסיכוי למנוע את המילחמה, וחשבנו על ההרגים והפצועים של מחר, המתהלכים עדיין בריאים ושלמים עלי-ארמות.

פיט סיגר היה בארץ, ונינה דינור, אשתו של סופר-השואה קצטניק, יזמה ערב של פעילי-שלום איתו. המיפגש נערך במלון

החתימה והציור של פיט סיגר

זוהי מילה גרמנית, הכתובה באותיות גותיות. פירושה: מילודי חובה. או, כעברית טובה: מילאטי רק פקודות. פעלתי כסמכות וברשות.

זוהי הכותרת של חוברת, שהוצאה לאור על-ידי הקבוצה "אוטו-החדשה" נגד קורט ולדהיים. כוננו בה מיסמכים ועדויות.

על תעודה אחת הייתי רוצה להתעכב — לא בהקשר לזולדהיים, דווקא, אלא בהקשר למוסר-המילחמה ככלל. כדאי לקרוא אותה. זהו אות-אהרה. גם לנו.

המיסמך הוא הוראה מטעם ראש הפיקוד העליון של הוורמאכט (פלד-מארשאל וילהלם קייטל, שהוצא להורג בניירנברג) ליחידות-השדה. הנושא: מילחמה בכנופיות". כלומר: מילחמה בפרטיזנים. כוכרה היה ולדהיים קצין-המודיעין של היחידה שעסקה בכך בניגוסלביה.

הנה כמה קטעים ממיסמך זה: "נודע לפיהרר כי כמה מאנשי הוורמאכט, שהופעלו במילחמה בכנופיות, נתבעו בריעבר לדין על התנהגותם.

"על כך ציווה הפיהרר: "האויב מפעיל במילחמת-הכנופיות לוחמים קומוניסטיים מאומנים, שאינם נרתעים מפני כל מעשה-אלימות. יותר מתמיד, זהו עניין של חיים ומות. אין עוד שום קשר בין מאבק זה ובין אבירות חיילית (בעברית: טוהר הנשק) או סעיפי אמנות-לחימה. אם לא נשתמש במאבק זה באמצעים הברוטאליים ביותר, לא יעמדו עוד לרשותנו בעתיד הנראה-לעין הכוחות הדרושים כדי להתגבר על מגיפה זו.

"החיילים וכאים וחייבים, על כן, להשתמש במאבק זה בכל אמצעי המוביל למטרה, ללא כל הגבלה, גם נגד נשים וילדים. התחשבות מכל סוג שהוא היא פשע נגד העם הגרמני ונגד החיילים בחזית... שלא יכולה להיות להם כל הבנה לרחמנות כלשהי כלפי הכנופיות ואוהדיהן.

"אסור לתבוע לדין מיישפחתי או למישפחתי שום גרמני בגלל התנהגותו במאבק בכנופיות ואוהדיהן (ההרגשה במקור).

"מפקדי היחידות העוסקות במאבק בכנופיות אחראים לכך שכל הקצינים והחיילים יודרכו היטב ברוח זו, וששום פסק-דין הנוגד פקודה זו לא יאושר."

הרוב השומם

באחד מימי-השנה למהפכת אוקטובר השתתפתי בקבלת הפנים בגשר-הירוק הסובייטית ברמת-גן, ונתקלתי ב"ר משה סנה. זמן קצר לפני כן נודע בארץ שדויד בן-גוריון מוכר תת-מקלעים מרגם עוזי לגרמניה. והארץ היתה כמרקחה.

סנה שאל אותי: "מה אומרת דעת-הקהל על העניין הזה?" ענית לו שדעתך, הרוב הגדול של הציבור תומך בעניין זה דווקא בכניגוריון.

נזכרתי בכך כאשר קראתי את דבריו של יצחק שמיר על דעת-הקהל בפרשת-השב"כ: "אתה יודע מה? 90% מהציבור לא רוצים לדעת שום דבר! נמאס להם! לא רוצים לדעת מי הרג, מה הרג! לא מעוניינים בכלל! מה זה איכפת להם? ממש לא רוצים!"

הנימוק הזה של 90% מהציבור נשמע לי מוזר כשהוא בא מפני מנהיג לחי".

90% מהציבור התנגדו בשעתו לכל פעולות לחי, ובמיוחד לפעולות-הרצח אשר יצחק שמיר פיקד עליהן אישית.

אף מדוע נתרכו כלחי דווקא? לפי ההיגיון הזה אפשר למחוק את כל ההיסטוריה הישראלית.

90% מהציבור התנגדו לקבלת עשרת הדיברות ורקדו סביב עגליהוהב.

90% מהציבור תמכו בוריקת הנביא ירמיהו לבור של טיט, ודחו את כל הנבואות של כל נביאי ישראל.

90% מהציבור תמכו (לדברי החדשה, לפחות) בצליבת ישוע מנצרת, מעשה שהתגלה כמישגה די חמור.

90% מהציבור התנגדו לכל מילה שיצאה מתחת לידיו של עיתונאי תימהוני בשם תיאודור הרצל, (הוי, אמצעי-התיקשורת!) וכדי שלא יתקבל חלילה הרושם כי 90% של הציבור היהודי הם פרוורסיים, אפשר להרחיב את היריעה ולציין כי 90% מכל ציבור, בכל עת ובכל תקופה, התנגדו לכל קידמה.

90% מהציבור הצרפתי תמכו בשליחת הקפיטן אלפרד דרייפוס לאי-השרים. גם הם, אגב, לא רצו לדעת. לא היה איכפת להם. נמאס להם. הם לא רצו לדעת מי ריגל, מה ריגל.

90% מהציבור חשבו שצ'ארלס דארווין הוא מטורף, וכי איגנאץ זמלווייס, שגילה את הסיבות לקרחת-הלירה והציל את חייהן של מיליוני אמהות, הוא תימהוני.

אז מה? נניח לרגע ששמיר צודק בהערכתו (שאינו לה על מה לסמוך. טיקרי דעת-הקהל מגלים שכמעט מחצית הציבור רוצה כעת בחקירה).

מה זה אומר? אנחנו דוגלים ברמוקריטיה. אנחנו יודעים, כריכרי וינסטון

שמיר